

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2018. gada 5. jūlijā
(OR. en)

2017/0125 (COD)

PE-CONS 28/18

POLMIL 63
COMPET 368
CFSP/PESC 481
CSDP/PSDC 276
COPS 178
EUMC 91
ECOFIN 497
IND 146
MI 397
RECH 228
EMPL 249
CODEC 868

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2018/...**

(... gada ...),

**ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu,
lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības
konkurētspēju un inovētspēju**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV C 129, 11.4.2018., 51. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2018. gada 3. jūlija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

tā kā:

- (1) 2016. gada 30. novembra paziņojumā par Eiropas Aizsardzības rīcības plānu Komisija apņēmas papildināt, vairot un nostiprināt dalībvalstu sadarbiskos centienus aizsardzības spēju attīstīšanā, lai reaģētu uz drošības problēmām, kā arī veicināt aizsardzības rūpniecības konkurētspēju, inovētspēju un efektivitāti visā Savienībā. Konkrētāk, Komisija ierosināja izveidot Eiropas Aizsardzības fondu ("fonds"), lai atbalstītu ieguldījumus kopīgā aizsardzības iekārtu un tehnoloģiju pētniecībā un izstrādē, tādējādi stimulējot aizsardzības iekārtu un tehnoloģiju kopēju iepirkumu un kopēju uzturēšanu. Fonds neaizstātu valstu centienus šajā sakarā, un tam būtu jāstimulē dalībvalstis sadarboties un ieguldīt vairāk līdzekļu aizsardzībā. Fonds atbalstītu sadarbību visā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādes cikla laikā, tādējādi veicinot sinerģijas un izmaksu lietderību. Mērķis būtu sniegt spējas, nodrošināt konkurētspējīgu un inovatīvu pamatu aizsardzības rūpniecībai visā Savienībā, tostarp, izmantojot pārrobežu sadarbību un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) dalību, un veicināt ciešāku Eiropas sadarbību aizsardzības jomā.

- (2) Lai veicinātu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju, efektivitāti un inovētspēju, kas sekmē Savienības stratēģisko autonomiju, būtu jāizveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programma ("programma"). Programmai vajadzētu būt vērstai uz Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspējas stiprināšanu, palīdzot uzlabot aizsardzības spējas, *inter alia* saistībā ar kiberaizsardzību, aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādes posmā atbalstot sadarbību starp uzņēmumiem visā Savienībā, tostarp MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, pētniecības centriem un universitātēm, un sadarbību starp dalībvalstīm, tādējādi atvieglojot iespējas aizsardzības rūpniecībā labāk izmantot apjomradītus ietaupījumus un veicināt aizsardzības sistēmu standartizāciju, vienlaikus uzlabojot to sadarbību. Izstrādes posms, kas seko pētniecības un tehnoloģiju posmam, ir saistīts ar ievērojamu risku un izmaksām, kas kavē pētījumu rezultātu turpmāku izmantošanu un nelabvēlīgi ietekmē Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju. Tā kā programma atbalstītu izstrādes posmu, tā veicinātu aizsardzības pētniecības rezultātu labāku izmantošanu un palīdzētu stiprināt saikni starp pētniecību un ražošanu. Tā arī veicinātu visu veidu inovāciju, jo šāda veida atbalsta pozitīvā ietekme var būt gaidāma arī civilajā jomā. Programma papildina darbības, ko veic saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 182. pantu, un neaptver aizsardzības izstrādājumu vai tehnoloģiju ražošanu vai iepirkumu.

- (3) Lai rastu inovatīvākus risinājumus un sekmētu atvērtu iekšējo tirgu, programmai būtu jāsniedz plašs atbalsts MVU pārrobežu dalībai un jāpalīdz radīt jaunas tirgus iespējas.
- (4) Programmai būtu jāaptver divu gadu laikposms no 2019. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Finansējuma apjoms programmas īstenošanai būtu jānosaka minētajam laikposmam.
- (5) Ar šo regulu paredz finansējumu visam programmas laikposmam, un tas Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsauces summa atbilstīgi 17. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību¹.

¹ OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

- (6) Īstenojot programmu, visi finansēšanas instrumenti būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012¹ nolūkā maksimizēt aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādi. Tomēr, ņemot vērā, ka programmas termiņš ir divi gadi, finanšu instrumentu izmantošana varētu radīt praktiskas grūtības. Līdz ar to minētajā sākuma posmā prioritātei vajadzētu būt dotāciju izmantošanai un – izņēmuma apstākļos – publiskajam iepirkumam. Finanšu instrumenti varētu būt piemērots rīks, ko fondā izmantot pēc 2020. gada.
- (7) Daļu no programmas īstenošanas Komisija var uzticēt vienībām, kas minētas Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 58. panta 1. punkta c) apakšpunktā.
- (8) Kad Savienības līmenī, jo īpaši izmantojot Spēju attīstības plānu, ir panākta vienošanās par kopīgajām aizsardzības spēju prioritātēm, arī ņemot vērā Saskaņoto ikgadējo pārskatu par aizsardzību, un nolūkā sasniegt ES mērķu vērīenīgumu, par ko Padome ir vienojusies 2016. gada 14. novembra secinājumos un ko Eiropadome apstiprinājusi 2016. gada 15. decembrī, dalībvalstis identificē un konsolidē militārās vajadzības un nosaka projekta tehniskās specifikācijas.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

- (9) Dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāieceļ arī projekta vadītājs, tāda starptautiska projektu vadības organizācija kā, piemēram, Kopīgā bruņojuma sadarbības organizācija vai tāda vienība kā Eiropas Aizsardzības aģentūra, kas vadītu darbu saistībā ar tādas darbības izstrādi, kura vērsta uz sadarbību un kuru atbalsta ar programmu. Ja šāds projekta vadītājs ir iecelts, Komisijai ar to būtu jāapspriežas par darbības īstenošanā gūtajiem panākumiem – pirms līdzekļi par atbalsttiesīgas darbības veikšanu tiek pārskaitīti maksājuma saņēmējam –, lai projekta vadītājs varētu nodrošināt, ka saņēmēji ievēro termiņus.
- (10) Savienības finansiālajam atbalstam nebūtu jāietekmē ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumi Savienībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/43/EK¹ vai aizsardzības ražojumu, iekārtu vai tehnoloģiju eksports. Tāpat tam nebūtu jāietekmē dalībvalstu rīcības brīvība attiecībā uz politiku, ko tās piemēro sūtījumiem Savienībā un šādu ražojumu eksportam, tostarp atbilstīgi Padomes Kopējā nostājā 2008/944/KĀDP paredzētajiem kopīgajiem noteikumiem, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli².

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/43/EK (2009. gada 6. maijs), ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem (OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp.).

² Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

- (11) Programmas mērķis ir atbalstīt Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, mazinot riskus sadarbības projektu izstrādes posmā, tāpēc tiesīgām uz finansējumu no programmas vajadzētu būt darbībām, kas saistītas ar aizsardzības ražojuma vai tehnoloģijas izstrādi, proti, priekšizpētei un citiem papildinošiem pasākumiem, projektēšanai (tostarp tehniskajām specifikācijām, kas ir projekta pamatā), sistēmas prototipa izgatavošanai, testēšanai, kvalifikācijai, sertifikācijai un efektivitātes palielināšanai visā aizsardzības ražojuma vai tehnoloģijas aprites ciklā. Esošu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju modernizēšanai, tostarp to sadarbībai, arī vajadzētu būt tiesīgai uz finansējumu no programmas. Esošu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju modernizēšanas darbībām vajadzētu būt atbalsttiesīgām tikai tad, ja uz darbības veikšanai vajadzīgu iepriekšpastāvējušu informāciju neattiecas nekādi ierobežojumi, kas ierobežo spēju veikt darbību.
- (12) Ņemot vērā, ka programma ir īpaši vērsta uz sadarbības uzlabošanu starp uzņēmumiem visās dalībvalstīs, darbībai vajadzētu būt tiesīgai uz finansējumu no programmas tikai tad, ja to veiks vismaz trīs tādu uzņēmumu konsorcijs, kuri atrodas vismaz trijās dažādās dalībvalstīs.

- (13) Pārrobežu sadarbību starp uzņēmumiem aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādē bieži ir kavējušas grūtības vienoties par kopējām tehniskajām specifikācijām vai standartiem. Kopēju tehnisko specifikāciju vai standartu neesība vai to mazais skaits ir novedis pie lielākas sarežģītības, kavējumiem un pārmērīgām izmaksām izstrādes posmā. Attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar augstāka līmeņa tehnoloģisko gatavību, vienošanās par kopējām tehniskajām specifikācijām būtu jāizvirza par vienu no galvenajiem nosacījumiem tam, lai būtu tiesības uz finansējumu no programmas. Tiesīgām uz finansējumu no programmas vajadzētu būt arī priekšizpētēm un darbībām, kuru mērķis ir atbalstīt kopēju tehnisko specifikāciju vai standartu noteikšanu.
- (14) Lai nodrošinātu, ka šīs regulas īstenošanā tiek ievērotas Savienības un tās dalībvalstu starptautiskās saistības, darbībām saistībā ar ražojumiem vai tehnoloģijām, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana ir aizliegta starptautiskajās tiesībās, nevajadzētu būt tiesīgām uz finansējumu no programmas. Minētajā sakarā no starptautisko tiesību norisēm vajadzētu būt atkarīgai arī tādu darbību atbilstībai, ar kurām paredzēts izstrādāt jaunus aizsardzības ražojumus vai tehnoloģijas, piemēram, tādus, kuri ir speciāli projektēti nāvējošu triecienu veikšanai bez cilvēka kontroles pār lēmumiem par spēka lietošanu.

- (15) Tā kā programmas mērķis ir uzlabot Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, tiesīgām uz finansējumu principā vajadzētu būt tikai tām vienībām, kuras veic uzņēmējdarbību Savienībā un kuras nav pakļautas kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības kontrolei. Turklāt, lai nodrošinātu Savienības un tās dalībvalstu būtisku drošības un aizsardzības interešu aizsardzību, infrastruktūrai, objektiem, aktīviem un resursiem, kurus saņēmēji un apakšuzņēmēji izmanto darbībā, ko finansē no programmas, nebūtu jāatrodas kādas trešās valsts teritorijā.
- (16) Konkrētos apstākļos vajadzētu būt iespējai atkāpties no principa, ka saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti darbībā, nav pakļauti kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības kontrolei. Šajā sakarā uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un ko kontrolē kāda trešā valsts vai trešās valsts vienība, vajadzētu spēt būt tiesīgiem uz finansējumu ar noteikumu, ka ir izpildīti attiecīgi un stingri nosacījumi saistībā ar Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu, tostarp no tāda viedokļa kā Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata stiprināšana. Šādu uzņēmumu dalība nedrīkstētu būt pretrunā programmas mērķiem. Saņēmējiem būtu jāsniedz visa attiecīgā informācija par infrastruktūru, objektiem, aktīviem un resursiem, ko paredzēts izmantot darbībā. Būtu jāņem vērā arī dalībvalstu bažas par piegādes drošību.

- (17) Arī sadarbībai starp saņēmējiem un apakšuzņēmējiem, kas iesaistīti darbībā, un uzņēmumiem, kas uzņēmējdarbību veic kādā trešā valstī vai kurus kontrolē kāda trešā valsts vai trešās valsts vienība, būtu jāpieņem attiecīgie nosacījumi saistībā ar Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm. Minētajā sakarā trešām valstīm vai trešo valstu vienībām nevajadzētu būt neatļautai piekļuvei ar darbības izpildi saistītai klasificētai informācijai. Piekļuve klasificētai informācijai tiek atļauta saskaņā ar attiecīgajiem drošības noteikumiem, kas piemērojami Eiropas Savienības klasificētai informācijai un informācijai, kura ir klasificēta atbilstīgi valstu drošības klasifikācijām.
- (18) Atbalsttiesīgas darbības, kas izstrādātas saistībā ar pastāvīgo strukturēto sadarbību Savienības iestāžu sistēmā, nodrošinātu pastāvīgu ciešāku sadarbību starp uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs un tādējādi tieši veicinātu programmas mērķu sasniegšanu. Tāpēc šādām darbībām vajadzētu būt tiesīgām saņemt paaugstinātu finansējuma likmi. Atbalsttiesīgas darbības, kuru izstrādē pienācīgā līmenī piedalījušies vidējas kapitalizācijas uzņēmumi un MVU, un jo īpaši pārrobežu MVU, atbalsta piegādes ķēžu atvēršanu un veicina programmas mērķu sasniegšanu. Tāpēc šādām darbībām vajadzētu būt tiesīgām saņemt paaugstinātu finansējuma likmi, tostarp, lai kompensētu palielināto risku un palielināto administratīvo slogu.

- (19) Ja kāds konsorcijs vēlas piedalīties darbībā, kura tiesīga uz atbalstu no programmas, un ja Savienības finansiālo atbalstu ir paredzēts piešķirt dotācijas veidā, konsorcijam viens no saviem dalībniekiem būtu jāieceļ par koordinatoru. Koordinatoram vajadzētu būt galvenajam kontaktpunktam saziņai ar Komisiju.
- (20) Inovācijas un tehnoloģiju izstrādes veicināšanai Savienības aizsardzības rūpniecībā būtu jāļauj uzturēt un attīstīt prasmes un zinātību Savienības aizsardzības rūpniecībā un būtu jānodrošina ieguldījums tās tehnoloģiskās un rūpnieciskās autonomijas nostiprināšanā. Minētajā sakarā programma arī varētu palīdzēt apzināt, kādos aspektos aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādē Savienība ir atkarīga no trešām valstīm. Turklāt šādai inovācijas un tehnoloģiju izstrādes veicināšanai būtu jānotiek Savienības drošības un aizsardzības interesēm atbilstošā veidā. Tāpēc par vienu no atbalsta piešķiršanas kritērijiem būtu jānosaka darbības ieguldījums minēto interešu un to aizsardzības spēju prioritāšu sasniegšanā, par kurām dalībvalstis ir vienojušās kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā. Savienībā kopīgās aizsardzības spēju prioritātes galvenokārt nosaka Spēju attīstības plānā. Attiecīgu prioritāšu īstenošana, izmantojot ciešāku sadarbību, tiks atbalstīta ar citiem Savienības procesiem, piemēram, koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību un pastāvīgo strukturēto sadarbību. Attiecīgā gadījumā var tikt ņemtas vērā arī reģionālās un starptautiskās prioritātes, tostarp tās, ko īsteno NATO kontekstā, ar noteikumu, ka tās kalpo Savienības drošības un aizsardzības interesēm un nerada šķēršļus nevienas dalībvalsts dalībai, vienlaikus arī ņemot vērā nepieciešamību izvairīties no nevajadzīgas dublēšanās.

- (21) Dalībvalstis gan katra atsevišķi, gan kopīgi strādā pie bezapkalpes gaisa kuģu, transportlīdzekļu un kuģu izstrādes, ražošanas un operatīvās izmantošanas. Operatīvā izmantošana šajā kontekstā ietver triecienus militāriem mērķiem. Pētniecībai un izstrādei, kas saistīta ar šādu sistēmu izstrādi, ieskaitot gan militāras, gan civiltās sistēmas, ir sniegts atbalsts ar Savienības līdzekļiem. Ir plānots, ka tas turpināsies, iespējams arī programmas satvarā. Nekam šajā regulā nebūtu jākavē likumīgi izmantot šādus aizsardzības ražojumus vai tehnoloģijas, kas izstrādāti saskaņā ar programmu.
- (22) Lai nodrošinātu, ka finansētās darbības ir dzīvotspējīgas, dalībvalstu apņemšanās efektīvi piedalīties darbības finansēšanā būtu jānostiprina rakstiski, piemēram, attiecīgo dalībvalstu nodomu vēstulē.
- (23) Lai nodrošinātu, ka finansētās darbības veicina Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, tām vajadzētu būt orientētām uz tirgu, balstītām uz pieprasījumu un ekonomiski dzīvotspējīgām vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp attiecībā uz divējāda lietojuma tehnoloģijām. Tāpēc atbilstības kritērijos būtu jāņem vērā tas, ka dalībvalstis ir iecerējušas koordinētā veidā iepirkt galīgo aizsardzības ražojumu vai izmantot tehnoloģiju, bet piešķiršanas kritērijos būtu jāņem vērā tas, ka dalībvalstis politiski vai juridiski apņemas kopīgi izmantot, turēt savā īpašumā vai uzturēt galīgo aizsardzības ražojumu vai tehnoloģiju.

- (24) Izvērtējot darbības, kuras ierosināts finansēt no programmas, būtu jāņem vērā visi piešķiršanas kritēriji. Tā kā minētie kritēriji nav izslēdzoši, nebūtu automātiski jāizslēdz tādas ierosinātās darbības, kuras neatbilst vienam vai vairākiem no minētajiem kritērijiem.
- (25) Savienības finansiālajam atbalstam no programmas nebūtu jāpārsniedz 20 % no darbības atbilstīgajām izmaksām, ja tā attiecas uz sistēmas prototipu izgatavošanu, kas bieži ir izstrādes posma visdārgākā darbība. Taču vajadzētu būt iespējamam segt visas citu izstrādes posma darbību atbilstīgās izmaksas. Atbilstīgās izmaksas abos gadījumos būtu jāsaprot Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 126. panta nozīmē.
- (26) Tā kā programmai būtu jāpapildina pētniecības darbības, jo īpaši aizsardzības jomā, un konsekvences un administratīvās vienkāršošanas nolūkā programmai, ciktāl iespējams, būtu jāpiemēro tādi paši noteikumi kā sagatavošanas darbībai aizsardzības pētniecībai (SDAP) un Pētniecības un inovācijas pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" (2014–2020) ("Apvārsnis 2020"). Tāpēc ir lietderīgi atļaut atlīdzināt netiešās izmaksas, piemērojot tādu pašu vienotu likmi, kā paredzēts SDAP un "Apvārsnis 2020", proti, 25 %.

- (27) Savienības atbalsta mērķis ir uzlabot aizsardzības nozares konkurētspēju, un tas attiecas tikai uz konkrēto izstrādes posmu, tādēļ Savienībai nevajadzētu būt īpašuma tiesībām vai intelektuālā īpašuma tiesībām uz aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām, kas izstrādāti ar finansētajām darbībām. Par piemērojamo intelektuālā īpašuma tiesību režīmu ir līgumiski jāvienojas saņēmējiem. Arī ieinteresētajām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai vēlāk sadarboties iepirkuma veikšanā. Turklāt no programmas finansētu darbību rezultātiem nevajadzētu būt pakļautiem kontrolei vai ierobežojumiem no kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības puses.
- (28) Komisijai būtu jāizveido divu gadu darba programma saskaņā ar programmas mērķiem. Darba programmā būtu detalizēti jāizklāsta to projektu kategorijas, kurus paredzēts finansēt no programmas, tostarp aizsardzības ražojumus un tehnoloģijas, piemēram, tāl vadības sistēmas, satelītsakari, pozicionēšana, navigācija un laika sinhronizācija, autonoma piekļuve kosmosam un pastāvīga Zemes novērošana, enerģētiskā ilgtspēja, kibernetika un jūras drošība, kā arī progresīvas militārās spējas gaisā, uz zemes, jūrā un kopīgajās jomās, ieskaitot labāku situācijas apzināšanos, aizsardzību, mobilitāti, loģistiku, medicīnisko atbalstu un stratēģiskos instrumentus.

- (29) Darba programmas izveidošanā Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no dalībvalstu komitejas ("komiteja"). Komisijai būtu jācenšas rast tādus risinājumus, kuriem ir visplašākais iespējamais atbalsts komitejā. Šajā sakarā komiteja var tikties valstu aizsardzības ekspertu sastāvā, lai sniegtu Komisijai konkrētu palīdzību. Dalībvalstīm ir jāizraugās savi pārstāvji minētajā komitejā. Komitejas locekļiem būtu laikus jādod reāla iespēja iepazīties ar īstenošanas aktu projektiem un paust savus viedokļus.
- (30) Ņemot vērā Savienības politiku attiecībā uz MVU, kas tiek uzskatīti par būtisku faktoru ekonomiskās izaugsmes, inovācijas, darbvietu radīšanas un sociālās integrācijas nodrošināšanai Savienībā, kā arī to, ka atbalstītajām darbībām parasti ir nepieciešama transnacionāla sadarbība, ir svarīgi, lai darba programmā būtu atspoguļota un lai ar to tiktu veicināta atklāta un pārredzama MVU pārrobežu piekļuve un dalība un lai no kopējā budžeta vismaz 10 % līdzekļu tiktu paredzēti šādām darbībām, ļaujot MVU iekļauties darbību vērtības ķēdēs. Viena projektu kategorija būtu jāvelta tieši MVU.
- (31) Lai nodrošinātu programmas sekmīgu īstenošanu, Komisijai būtu jācenšas uzturēt dialogu ar plašu Eiropas rūpniecības pārstāvju loku, tostarp ar MVU un netradicionāliem aizsardzības nozares piegādātājiem.

- (32) Lai izmantotu tās īpašās zināšanas aizsardzības nozarē un saskaņā ar kompetencēm, kas tai noteiktas LES, komitejā par novērotāju būtu jāauzicina Eiropas Aizsardzības aģentūra. Arī Eiropas Ārējās darbības dienests būtu jāauzicina piedalīties.
- (33) Lai izraudzītos darbības, kas finansējamas no programmas, Komisijai vai Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 58. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajām vienībām parasti būtu jāorganizē minētajā regulā paredzētie uzaicinājumi uz konkursu un būtu jānodrošina, ka administratīvās procedūras tiek saglabātas pēc iespējas vienkāršākas un rada minimālu papildu izmaksu summu. Tomēr dažos pienācīgi pamatotos un izņēmuma apstākļos Savienības finansējumu var piešķirt arī saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012¹ 190. pantu.

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 (2012. gada 29. oktobris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

- (34) Pēc priekšlikumu izvērtēšanas ar tādu neatkarīgu ekspertu palīdzību, kuru uzticamība no drošības viedokļa būtu jāvalidē dalībvalstīm, Komisijai būtu jāizvēlas no programmas finansējamās darbības. Komisijai būtu jāizveido neatkarīgu ekspertu datubāze. Datubāze nebūtu jāpublisko. Neatkarīgie eksperti būtu jāieceļ, pamatojoties uz viņu prasmēm, pieredzi un zināšanām, ņemot vērā viņiem uzticamos uzdevumus. Ieceļot neatkarīgos ekspertus, Komisijai, ciktāl iespējams, būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai ekspertu grupās un izvērtēšanas komisijās panāktu līdzsvarotu sastāvu no dažādu prasmju, pieredzes, zināšanu, ģeogrāfiskās pārstāvības un dzimumu viedokļa, ņemot vērā situāciju darbības jomā. Tāpat būtu jātiecas nodrošināt ekspertu atbilstīgu rotāciju un pienācīgu privātā un publiskā sektora līdzsvaru. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras attiecībā uz darba programmas pieņemšanu un īstenošanu, kā arī attiecībā uz finansējuma piešķiršanu izraudzītām darbībām. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹. Dalībvalstis būtu jāinformē par novērtējuma rezultātiem un finansētajās darbībās sasniegto progresu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (35) Ņemot vērā minēto īstenošanas aktu būtisko ietekmi uz šīs regulas īstenošanu, to pieņemšanā būtu jāizmanto pārbaudes procedūra.
- (36) Programmas beigās Komisijai būtu jā sagatavo īstenošanas ziņojums, izvērtējot finansēšanas darbības no to finansiālās īstenošanas rezultātu un, ja iespējams, to ietekmes viedokļa. Īstenošanas ziņojumā būtu jāanalizē arī MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumu pārrobežu dalība programmas darbībās, kā arī MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumu dalība globālajā vērtības veidošanas ķēdē. Tāpat ziņojumā būtu jāietver informācija par saņēmēju izcelsmi un par radīto intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumu.
- (37) Savienības finanšu intereses būtu jāaizsargā, visā izdevumu ciklā piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu novēršanu, konstatēšanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvus un finansiālus sodus.

- (38) Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina pēc iespējas plašāka programmas sekmēšana, lai palielinātu tās efektivitāti un tādējādi uzlabotu aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un dalībvalstu aizsardzības spējas.
- (39) Ņemot vērā to, ka izmaksu un saistīto risku dēļ šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu tiek izveidota Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programma ("programma") Savienības rīcībai laikposmā no 2019. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "sistēmas prototips" ir ražojuma vai tehnoloģijas modelis, kas var demonstrēt veikspēju ekspluatācijas vidē;
- 2) "kvalifikācija" ir viss process, kurā pierāda, ka aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas konstrukcija atbilst noteiktajām prasībām, sniedzot objektīvus pierādījumus, ar kuriem tiek pierādīts, ka ir izpildītas īpašas konstrukcijas prasības;

- 3) "sertifikācija" ir process, ar kuru valsts iestāde apliecina, ka aizsardzības ražojums, materiāla vai nemateriāla sastāvdaļa vai tehnoloģija atbilst piemērojamajiem noteikumiem;
- 4) "uzņēmums" ir vienība, kas iesaistīta saimnieciskā darbībā, neatkarīgi no tās juridiskā statusa vai veida, kādā tā tiek finansēta, un kas veic uzņēmējdarbību tajā dalībvalstī, kurā tā ir reģistrēta saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem;
- 5) "vadības izpildstruktūrvienība" ir uzņēmuma struktūrvienība, kas ir iecelta saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas attiecīgā gadījumā atskaitās izpilddirektoram, un kas ir pilnvarota noteikt uzņēmuma stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību, un kas pārrauga un uzrauga vadības lēmumu pieņemšanu;
- 6) "trešās valsts vienība" ir vienība, kura uzņēmējdarbību veic trešā valstī vai, ja tā uzņēmējdarbību veic Savienībā, kuras vadības izpildstruktūrvienības atrodas trešā valstī;
- 7) "kontrole" ir spēja tieši vai netieši īstenot izšķirošu ietekmi uz uzņēmumu, izmantojot vienu vai vairākus starpniekuzņēmumus;

- 8) "mazie un vidējie uzņēmumi" vai "MVU" ir mazie un vidējie uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK¹ pielikuma 2. pantā;
- 9) "vidējas kapitalizācijas uzņēmumi" ir uzņēmumi, kuri nav MVU un kuru darbinieku skaits nepārsniedz 3000, turklāt darbinieku skaitu aprēķina saskaņā ar Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 3.–6. pantu;
- 10) "konsorcijs" ir sadarbīga uzņēmumu grupa, kas izveidota, lai veiktu darbību saskaņā ar programmu.

3. pants

Mērķi

Programmai ir šādi mērķi:

- a) veicināt aizsardzības rūpniecības konkurētspēju, efektivitāti un inovētspēju visā Savienībā un tādējādi sekmēt Savienības stratēģisko autonomiju, atbalstot darbības to izstrādes posmā;

¹ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- b) visā Savienībā atbalstīt un stiprināt sadarbību, tostarp pāri robežām, starp uzņēmumiem, tostarp MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, un sadarbību starp dalībvalstīm aizsardzības ražojumu vai tehnoloģiju izstrādē, vienlaikus nostiprinot un uzlabojot aizsardzības jomas piegādes un vērtības veidošanas ķēžu elastību un veicinot aizsardzības sistēmu standartizāciju un to sadarbību.

Šāda sadarbība notiek saskaņā ar aizsardzības spēju prioritātēm, par kurām dalībvalstis vienojušās kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā un jo īpaši Spēju attīstības plāna kontekstā.

Minētajā sakarā ikreiz, kad tās neizslēdz jebkuras dalībvalsts piedalīšanās iespēju, attiecīgā gadījumā var tikt ņemtas vērā arī reģionālās un starptautiskās prioritātes, ja tās ir Savienības drošības un aizsardzības interesēs, kā nosaka kopējā ārpolitika un drošības politika, un ņemot vērā vajadzību izvairīties no nevajadzīgas dublēšanās;

- c) veicināt aizsardzības pētniecības rezultātu labāku izmantošanu un dot ieguldījumu izstrādē pēc pētniecības posma, un tādējādi atbalstīt – cita starpā, ja vajadzīgs, ar konsolidāciju – Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju iekšējā tirgū un pasaules tirgū.

4. pants

Budžets

Finansējums programmas īstenošanai laikposmam no 2019. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim ir EUR 500 miljoni faktiskajās cenās.

Ikgadējās apropriācijas Eiropas Parlaments un Padome apstiprina, ievērojot daudzgadu finanšu shēmu.

5. pants

Vispārīgi finansēšanas noteikumi

1. Savienības finansiālo atbalstu var sniegt, izmantojot Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 paredzētos finansēšanas veidus, jo īpaši dotācijas un – izņēmuma apstākļos – publisko iepirkumu.
2. Šā panta 1. punktā minētos finansēšanas veidus un īstenošanas metodes izvēlas, pamatojoties uz iespējām ar tiem sasniegt konkrētos darbību mērķus un gūt rezultātus, jo īpaši, ņemot vērā pārbažu izmaksas, administratīvo slogu un interešu konflikta risku.
3. Savienības finansiālo atbalstu tieši vai netieši īsteno Komisija, kā paredzēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, uzticot budžeta izpildes uzdevumus minētās regulas 58. panta 1. punkta c) apakšpunktā uzskaitītajām vienībām.
4. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā ieceļ projekta vadītāju. Pirms maksājuma veikšanas atbalsttiesīgajiem saņēmējiem Komisija apspriežas ar projekta vadītāju par darbības īstenošanā gūtajiem panākumiem.

6. pants

Atbalsttiesīgas darbības

1. Programma sniedz atbalstu saņēmēju darbībām izstrādes posmā, kuras ietver gan jaunu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādi, gan esošo ražojumu un tehnoloģiju modernizēšanu, ar noteikumu, ka tādas iepriekšpastāvējušas informācijas izmantošana, kas vajadzīga, lai veiktu modernizēšanas darbību, nav pakļauta ierobežojumiem no kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības puses – tieši vai netieši ar viena vai vairāku starpniekuzņēmumu palīdzību.

Atbalsttiesīga darbība attiecas uz vienu vai vairākiem no turpmāk minētajiem:

- a) izpēte, piemēram, priekšizpēte, un citi papildinoši pasākumi;
- b) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas konstrukcija, kā arī tehniskās specifikācijas, pēc kurām šāda konstrukcija ir izstrādāta, tostarp daļēji testi riska mazināšanai rūpnieciskā vai reprezentatīvā vidē;

- c) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas sistēmas prototipa radīšana;
- d) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas testēšana;
- e) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas kvalifikācija;
- f) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas sertifikācija;
- g) tādu tehnoloģiju vai aktīvu izstrāde, kas palielina efektivitāti aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju aprites ciklā.

2. Šā panta 1. punktā minētās darbības veic, uzņēmumiem sadarbojoties konsorciā, ko veido vismaz trīs atbalsttiesīgas vienības, kuras veic uzņēmējdarbību vismaz trijās dažādās dalībvalstīs. Vismaz trīs no minētajām atbalsttiesīgajām vienībām, kuras veic uzņēmējdarbību vismaz divās dažādās dalībvalstīs, nav tiešā vai netiešā vienas un tās pašas vienības faktiskā kontrolē, kā arī nekontrolē viena otru.

3. Šā panta 2. punktā minētais konsorcijs sniedz pierādījumus par savu ekonomisko dzīvotspēju, pierādot, ka darbības izmaksas, kuras Savienības atbalsts nesedz, tiks segtas ar citiem finansēšanas līdzekļiem, piemēram, ar dalībvalstu iemaksām.
4. Attiecībā uz 1. punkta c)–g) apakšpunktā minētajām darbībām konsorcijs sniedz pierādījumus par darbību ieguldījumu Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspējas veicināšanā, pierādot, ka vismaz divas dalībvalstis ir iecerējušas koordinētā veidā iepirkt galīgo ražojumu vai izmantot tehnoloģiju, attiecīgos gadījumos izmantojot arī kopēju iepirkumu.
5. Darbības, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, tiek balstītas uz kopējām prasībām, par kurām kopīgi vienojušās vismaz divas dalībvalstis. Darbības, kas minētas 1. punkta c)–g) apakšpunktā, tiek balstītas uz kopīgām tehniskajām specifikācijām, par kurām kopīgi vienojušās dalībvalstis, kas līdzfinansēs vai kas ir iecerējušas kopīgi iepirkt galīgo ražojumu vai kopīgi izmantot tehnoloģiju, kā minēts 3. un 4. punktā, tādējādi stiprinot sistēmu standartizāciju un sadarbību.

6. Darbības tādu ražojumu un tehnoloģiju izstrādei, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana starptautiskajās tiesībās ir aizliegta, nav tiesīgas uz finansējumu no programmas.

7. pants

Atbalsttiesīgas vienības

1. Saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti attiecīgajā darbībā, ir publiski vai privāti uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību Savienībā.
2. Saņēmēju un apakšuzņēmēju infrastruktūra, objekti, aktīvi un resursi, ko izmanto no programmas finansēto darbību nolūkos, visu darbības laiku atrodas Savienības teritorijā, un to vadības izpildstrukturvienības veic uzņēmējdarbību Savienībā.
3. No programmas finansēto darbību nolūkā saņēmējus un apakšuzņēmējus, kas iesaistīti attiecīgajā darbībā, nekontrolē kāda trešā valsts vai trešās valsts vienība.

4. Atkāpjoties no 3. punkta un ievērojot 15. panta 2. punktu, uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un kuru kontrolē kāda trešā valsts vai trešās valsts vienība, ir atbalsttiesīgs kā saņēmējs vai apakšuzņēmējs, kas iesaistīts darbībā, tikai tad, ja Komisijai tiek darītas pieejamas garantijas, ko saskaņā ar savām valsts procedūrām ir apstiprinājusi dalībvalsts, kurā tas veic uzņēmējdarbību. Minētās garantijas var attiekties uz uzņēmuma vadības izpildstruktūrvienību, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā. Minētās garantijas var arī attiekties uz īpašām valdības tiesībām kontrolē pār uzņēmumu, ja dalībvalsts, kurā uzņēmums veic uzņēmējdarbību, to uzskata par lietderīgu.

Ar minētajām garantijām tiek garantēts, ka šāda uzņēmuma iesaiste darbībā nav pretrunā nedz Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā, ievērojot LES V sadaļu, nedz 3. pantā izklāstītajiem mērķiem. Garantijas atbilst arī 12. pantā izklāstītajiem noteikumiem. Ar garantijām jo īpaši pamato, ka darbības nolūkā ir ieviesti pasākumi, lai nodrošinātu, ka:

- a) kontrole pār uzņēmumu netiek īstenota tādā veidā, kas iegrožo vai ierobežo tā spēju veikt darbību un sasniegt rezultātus, kas nosaka ierobežojumus attiecībā uz tā infrastruktūru, objektiem, aktīviem, resursiem, intelektuālo īpašumu vai zinātību, kas vajadzīgi darbības nolūkā, vai kas apdraud tā spējas un standartus, kas vajadzīgi darbības veikšanai;
- b) netiek pieļauta kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības piekļuve ar darbību saistītai sensitīvai informācijai un darbiniekiem vai citām darbībā iesaistītām personām attiecīgā gadījumā ir valsts drošības pielāides;
- c) īpašumtiesības uz intelektuālo īpašumu, kas izriet no darbības, un tās rezultāti paliek saņēmējam darbības laikā un pēc tās pabeigšanas, netiek pakļauti kontrolei vai ierobežojumiem no kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības puses, un tos neeksportē ārpus Savienības, un minētajam intelektuālajam īpašumam vai minētajiem rezultātiem nav piekļuves no Savienības ārpuses bez tās dalībvalsts apstiprinājuma, kurā uzņēmums veic uzņēmējdarbību, un saskaņā ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem.

Ja dalībvalsts, kurā uzņēmums veic uzņēmējdarbību, to uzskata par lietderīgu, var sniegt papildu garantijas.

Komisija informē 13. pantā minēto komiteju par jebkuru uzņēmumu, ko uzskata par atbalsttiesīgu saskaņā ar šo punktu.

5. Ja Savienībā nav konkurētspējīgu un tūlītēji pieejamu alternatīvu, saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti attiecīgajā darbībā, var izmantot savus aktīvus, infrastruktūru, objektus un resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus dalībvalstu teritorijas, ar noteikumu, ka minētais izmantojums nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, saskaņā ar programmas mērķiem un pilnībā atbilst 12. pantam.

Ar minētajām darbībām saistītās izmaksas nav tiesīgas uz finansējumu no programmas.

6. Atbalsttiesīgas darbības veikšanā saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti attiecīgajā darbībā, var arī sadarboties ar uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus dalībvalstu teritorijas vai ko kontrolē kāda trešā valsts vai trešās valsts vienība, tostarp izmantojot šādu uzņēmumu aktīvus, infrastruktūru, objektus un resursus, ar noteikumu, ka tas nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm. Šāda sadarbība saskan ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem un pilnībā atbilst 12. pantam.

Trešām valstīm vai citām trešo valstu vienībām nav neatļautas piekļuves klasificētai informācijai, kas attiecas uz darbības veikšanu, un netiek pieļauta iespējama negatīva ietekme uz darbībai īpaši svarīgu resursu piegādes drošību.

Ar minētajām darbībām saistītās izmaksas nav tiesīgas uz finansējumu no programmas.

7. Saņēmēji sniedz visu attiecīgo informāciju, kas vajadzīga atbilstības kritēriju izvērtēšanai. Gadījumā, ja darbības veikšanas laikā notiek izmaiņas, kas varētu likt apšaubīt atbilstības kritēriju izpildi, uzņēmums informē Komisiju, kas izvērtē, vai joprojām ir izpildīti atbilstības kritēriji, un aplūko iespējamo ietekmi uz darbības finansēšanu.

8. Šā panta nolūkā ar apakšuzņēmējiem, kas iesaistīti attiecīgajā darbībā, saprot apakšuzņēmējus, kuriem ar saņēmēju ir tiešas līgumattiecības, citus apakšuzņēmējus, kuriem piešķirti vismaz 10 % no attiecīgās darbības kopējām atbilstīgajām izmaksām, kā arī apakšuzņēmējus, kam var būt vajadzīga piekļuve klasificētai informācijai, lai izpildītu līgumu.

8. pants

Uzņēmumu deklarācija

Katrs uzņēmums konsorciā, kurš vēlas piedalīties darbībā, rakstiski deklarē, ka pilnībā apzinās un izpilda piemērojamos valsts un Savienības tiesību aktus, kas attiecas uz darbībām aizsardzības jomā.

9. pants

Konsorcijs

1. Ja Savienības finansiālo atbalstu sniedz dotācijas veidā, tāda konsorcija dalībnieki, kas vēlas piedalīties darbībā, ieceļ vienu dalībnieku no sava vidus, kas darbojas par koordinatoru. Koordinatoru norāda dotācijas nolīgumā. Koordinators ir konsorcija dalībnieku galvenais kontaktpunkts attiecībā ar Komisiju vai attiecīgo finansēšanas struktūru, izņemot gadījumus, kad dotācijas nolīgumā norādīts citādi vai kad tas nepilda savus pienākumus saskaņā ar dotāciju nolīgumu.
2. Tāda konsorcija dalībnieki, kas piedalās darbībā, noslēdz iekšēju nolīgumu, kurā nosaka savas tiesības un pienākumus attiecībā uz darbības veikšanu saskaņā ar dotācijas nolīgumu, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, kas paredzēti darba programmā vai uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus. Iekšējā nolīgumā iekļauj vienošanos par intelektuālā īpašuma tiesībām attiecībā uz izstrādātajiem ražojumiem un tehnoloģijām.

10. pants
Piešķiršanas kritēriji

Darbības, ko ierosina finansēt no programmas, izvērtē pēc katra no šādiem kritērijiem:

- a) ieguldījums izcilībā, jo īpaši apliecinot, ka ierosinātā darbība piedāvā būtiskas priekšrocības salīdzinājumā ar esošajiem aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām;
- b) ieguldījums inovācijā, jo īpaši apliecinot, ka ierosinātajā darbībā ietilpst revolucionāras vai inovatīvas koncepcijas un pieejas, jauni, daudzsološi nākotnes tehnoloģiski uzlabojumi vai aizsardzības nozarē iepriekš nepiemērotu tehnoloģiju vai koncepciju piemērošana;
- c) ieguldījums aizsardzības jomas uzņēmumu konkurētspējā un izaugsmē visā Savienībā, jo īpaši radot jaunas tirgus iespējas;

- d) ieguldījums Eiropas aizsardzības rūpniecības rūpnieciskajā autonomijā un Savienības drošības un aizsardzības interesēs, uzlabojot aizsardzības ražojumus vai tehnoloģijas saskaņā ar aizsardzības spēju prioritātēm, par kurām dalībvalstis vienojušās kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā, jo īpaši Spēju attīstības plāna kontekstā, un attiecīgā gadījumā reģionālajām un starptautiskajām prioritātēm, ja tās kalpo Savienības drošības un aizsardzības interesēm un neizslēdz jebkuras dalībvalsts piedalīšanās iespēju;
- e) darbības kopējā budžeta daļa, kas tiks piešķirta tādu MVU dalībai, kuri uzņēmējdarbību veic Savienībā, radot industriālu vai tehnoloģisku pievienoto vērtību, kā konsorcija dalībnieki, kā apakšuzņēmēji vai kā citi uzņēmumi piegādes ķēdē, un jo īpaši darbības kopējā budžeta daļa, kas tiks piešķirta tādiem MVU, kuri uzņēmējdarbību veic citās dalībvalstīs, nevis tajās, kurās uzņēmējdarbību veic konsorcija uzņēmumi, kuri nav MVU;
- f) attiecībā uz 6. panta 1. punkta c)–f) apakšpunktā minētajām darbībām – ieguldījums Eiropas aizsardzības rūpniecības vēl lielākā integrēšanā, saņēmējiem pierādot, ka dalībvalstis ir apņēmušās kopīgi izmantot, turēt savā īpašumā vai uzturēt galīgo ražojumu vai tehnoloģiju.

Attiecībā uz pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minēto kritēriju piemērošanu attiecīgā gadījumā ņem vērā ieguldījumu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju efektivitātes palielināšanā to aprites ciklā, tostarp izmaksu lietderību un sinerģiju potenciālu iepirkuma un uzturēšanas procesā.

11. pants

Finansējuma likmes

1. Savienības finansiālais atbalsts, ko sniedz no programmas, nepārsniedz 20 % no kopējām atbilstīgajām izmaksām tādai darbībai, kas minēta 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā. Visos pārējos gadījumos atbalsts var sasniegt apjomu, kas sedz darbības kopējās atbilstīgās izmaksas.
2. Darbībai, kas minēta 6. panta 1. punktā un izstrādāta saistībā ar pastāvīgo strukturālo sadarbību, var piešķirt finansējuma likmi, kas palielināta par papildu 10 procentpunktiem.
3. Darbībai, kas minēta 6. panta 1. punktā, var piešķirt palielinātu finansējuma likmi, kā minēts šā punkta otrajā un trešajā daļā, ja vismaz 10 % no darbības kopējām atbilstīgajām izmaksām tiek piešķirti MVU, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā.

Finansējuma likmi var palielināt par tik procentpunktiem, cik atbilst procentuālajai daļai no darbības kopējām atbilstīgajām izmaksām, kuru piešķir MVU, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, kurās uzņēmējdarbību veic konsorcijs uzņēmumi, kuri nav MVU, bet nepārsniedzot papildu 5 procentpunktus.

Finansējuma likmi var palielināt par tik procentpunktiem, cik atbilst divkārtīgai procentuālajai daļai no darbības kopējām atbilstīgajām izmaksām, kuru piešķir MVU, kas uzņēmējdarbību veic dalībvalstīs, kuras nav otrajā daļā minētās dalībvalstis.

4. Finansējuma likmi darbībai, kas minēta 6. panta 1. punktā, var palielināt par papildu 10 procentpunktiem, ja vismaz 15 % no darbības kopējām atbilstīgajām izmaksām tiek piešķirti vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā.
5. Netiešās atbilstīgās izmaksas nosaka, piemērojot vienotu likmi, kas ir 25 % no kopējām tiešajām atbilstīgajām izmaksām, izņemot tiešās atbilstīgās izmaksas saistībā ar apakšuzņēmuma līgumu slēgšanu.

6. Finansējuma likmes kopējais palielinājums darbībai pēc 2., 3. un 4. punkta piemērošanas nepārsniedz 35 procentpunktus.
7. Savienības finansiālais atbalsts, ko sniedz no programmas, tostarp paaugstināta finansējuma likmes, nepārsniedz 100 % no darbības atbilstīgajām izmaksām.

12. pants

Īpašumtiesības un intelektuālā īpašuma tiesības

1. Savienībai nepieder ražojumi vai tehnoloģijas, kas tiek radīti, īstenojot darbību, un tā nepretendē ne uz kādām intelektuālā īpašuma tiesībām saistībā ar darbību.
2. No programmas finansētu darbību rezultāti, tostarp tehnoloģiju nodošanas ziņā, nav pakļauti kontrolei vai ierobežojumiem no kādas trešās valsts vai trešās valsts vienības puses – tieši vai netieši ar viena vai vairāku starpniekuzņēmumu palīdzību.
3. Šī regula neietekmē dalībvalstu rīcības brīvību ar aizsardzību saistīto ražojumu eksporta politikas jomā.

4. Attiecībā uz programmas finansējumu saņēmušo saņēmēju gūtajiem rezultātiem un neskarot šā panta 3. punktu, Komisijai paziņo jebkādu īpašumtiesību nodošanu kādai trešai valstij vai trešās valsts vienībai. Ja šāda īpašumtiesību nodošana ir pretrunā 3. pantā izklāstītajiem mērķiem, no programmas saņemtais finansējums tiek atmaksāts.
5. Ja Savienības atbalsts tiek sniegts pētījuma publiskā iepirkuma veidā, visām dalībvalstīm pēc rakstiska pieprasījuma ir tiesības bez maksas saņemt šā pētījuma izmantošanas vienkāršo licenci.

13. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē. Eiropas Aizsardzības aģentūru uzaicina novērotāja statusā komitejai paust savu viedokli un īpašās zināšanas. Uzaicina piedalīties arī Eiropas Ārējās darbības dienestu.

Komitejas sanāksmes notiek arī īpašos sastāvos, tostarp lai pārrunātu aizsardzības aspektus.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

14. pants

Darba programma

1. Komisija ar īstenošanas aktu pieņem divu gadu darba programmu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 13. panta 2. punktā. Darba programma ir saskaņā ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem.
2. Darba programmā sīki nosaka to projektu kategorijas, kuri finansējami no programmas. Minētās kategorijas atbilst 3. panta b) punktā minētajām aizsardzības spēju prioritātēm.

Minētās kategorijas aptver spējas attiecībā uz inovatīviem aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām šādās jomās:

- a) sagatavošana, aizsardzība, izvēršana un ilgtspējība;
- b) informācijas pārvaldība un pārākums un vadība, kontrole, komunikācija, datori, izlūkošana, novērošana un rekognoscēšana (*C4ISR*), kiberaizsardzība un kiberdrošība; un
- c) spēka lietošana un efektori.

Darba programmā iekļauj arī īpaši MVU paredzētu projektu kategoriju.

- 3. Darba programma nodrošina, ka vismaz 10 % no kopējā budžeta tiek veltīti MVU pārrobežu dalībai.

15. pants

Vērtēšanas un piešķiršanas procedūra

1. Īstenojot programmu, Savienības finansējumu piešķir pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, ko izsludina saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 un Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012. Dažos pienācīgi pamatotos un izņēmuma apstākļos Savienības finansējumu var piešķirt arī saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 190. pantu.
2. Priekšlikumus, kas saņemti pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, Komisija izvērtē pēc 6., 7., 8. un 10. pantā izklāstītajiem atbilstības un piešķiršanas kritērijiem.

Piešķiršanas procedūrā Komisijai palīdz neatkarīgi eksperti, kuru uzticamību no drošības viedokļa validē dalībvalstis. Minētie eksperti ir Savienības valstspiederīgie no pēc iespējas plašāka dalībvalstu klāsta, un tos atlasa, izsludinot uzaicinājumus iesniegt pieteikumus, lai izveidotu kandidātu datubāzi.

Lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz ekspertu uzticamību, 13. pantā minēto komiteju katru gadu informē par datubāzē reģistrēto ekspertu sarakstu. Komisija arī nodrošina, ka eksperti nevērtē, nekonsultē un nepalīdz jautājumos, kuros tiem ir interešu konflikts.

3. Komisija pēc katra konkursa vai pēc Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 190. panta piemērošanas ar īstenošanas aktiem piešķir finansējumu izraudzītām darbībām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 13. panta 2. punktā.

16. pants

Gada maksājumi

Komisija budžeta saistības var sadalīt gada maksājumos.

17. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Komisija regulāri uzrauga programmas īstenošanu un katru gadu ziņo par paveikto saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 38. panta 3. punkta e) apakšpunktu. Minētajā nolūkā Komisija ievieš nepieciešamos uzraudzības pasākumus.
2. Lai atbalstītu turpmāku Savienības politikas pasākumu efektivitāti un iedarbīgumu, Komisija sagatavo retrospektīvu novērtējuma ziņojumu un to iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā, pamatojoties uz attiecīgām konsultācijām ar dalībvalstīm un svarīgākajām ieinteresētajām personām, jo īpaši izvērtē progresu 3. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanā. Tajā analizē arī pārrobežu, tostarp MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumu, dalību programmas ietvaros veiktās darbībās, kā arī MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumu integrāciju globālajā vērtības veidošanas ķēdē. Ziņojumā ietver arī informāciju par saņēmēju izcelsmes valstīm un, ja iespējams, par radīto intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumu.

18. pants

Savienības finansiālo interešu aizsardzība

1. Komisija veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finanšu intereses tiek aizsargātas ar krāpšanas, korupcijas un jebkādu citu nelikumīgu darbību novēršanas pasākumiem, efektīvām pārbaudēm un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvus un finansiālus sodus.
2. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, revidēt vai – starptautisku organizāciju gadījumā saskaņā ar nolīgumiem, kas ar tām noslēgti, – pārbaudīt visus dotāciju saņēmējus, darbuzņēmējus un apakšuzņēmējus, kuri no programmas ir saņēmuši Savienības līdzekļus.

3. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹ un Padomes Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96², Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai saistībā ar dotācijas nolīgumu vai dotācijas lēmumu, vai līgumu, kas finansēts no programmas, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.
4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un ar starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un dotāciju lēmumos, kas izriet no šīs regulas īstenošanas, ietver noteikumus, ar kuriem nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un *OLAF* pilnvaras saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām veikt šādas revīzijas un izmeklēšanu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

² Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

19. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs –

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
